



Vzkříšení Ježíše - okrajová, nebo zásadní otázka?

Obsah

Ježíš, anebo Barabáš?	3	Aktuality ze světa	19
Nechejme se proměňovat	3	Aktuality z KS	21
Vzkříšení Ježíše – okrajová, nebo zásadní otázka? ...	4	Křesťanská televize Karmel	22
Zatemněná – nemoudrá mysl	11	Povodeň.....	23
Dietrich Bonhoeffer, svědek a mučedník.....	12	100 let od narození bratra Gustawa Hławiczky	24
Ovoce Ducha: Sebeovládání	14	Summit vedoucích v církvi	26
Hudson Taylor.....	15	Výpisky odjinud	27
Religiozita prezidenta Trumpa.....	19	Projekt pravda	30

CENTRÁLNÍ SETKÁNÍ MANŽELSKÝCH PÁRŮ



PO ČEM RODIČE TOUŽÍ

HOSTÉ: MANŽELÉ KOLAŘIKOVI

ŘEČNÍK: RADEK KOLAŘÍK

17. 5. 2025

15:00

KARMEL SMILOVICE

HILJÁNÍ DĚTÍ A JÍDLA ZAJIŠTĚNO

SRDĚČNĚ VŠECHNY ZVEME!

**PÁR 350,-
DÍTĚ 50,-**

PŘIHLAŠOVACÍ FORMULÁŘ NA STRÁNKÁCH

KS-SCH NEBO PŘES FB

www.ks-sch.cz

Ježíš, anebo Barabáš?

Pokud pašijový velikonoční příběh vnímáme jako něco, co důvěrně známe, a čteme jej na *autopilota*, mohou nám uniknout zajímavé a životně důležité skutečnosti. Příběh záměny jednoho odsouzence za druhého je obecně známý. Pilát nabídne k propuštění na svobodu Ježíše. Ví, že celý soud je fraškou. Rozhodl sanhedrin čili rada izraelských starších, rozhodli v neobvyklé a nebývalé shodě farizeové, učení v Písmu i saducejští. Karty jsou rozdány. Dav lidí skanduje: „Smrt pro Ježíše. Ukřižuj ho!“ Pilát místo nevinného nabídne zločince Barabáše. Dopadne to pak podle proctví Písem i podle očekávání.

Dalo by se otočit list se slovy *to známe*. Ale byla by to neskutečná chyba vnímat toto dění před Pilátem jako něco teoretického a nepraktického. My křesťané umíme mluvit teoreticky. Nevěřící a hledající nám někdy oprávněně vyčítají, že naše křesťanství má máloco společného s normálním životem.

Co znamená toto jméno Barabáš? *Syn otce*. Ale každý je přece synem nějakého otce. Tak to je už jednou dáno, že syn bez otce neexistuje. Barabáš se stal součástí velikonočního dění. Všichni byli chtěli nechtě postaveni před volbu: Ježíš, anebo Barabáš? Dav lidí zvolil. Konec.

V podstatě je ale tato možnost volby dodnes. Můžeme jméno *Barabáš* dát do uvozovek.

Vybíráme *Barabáše*, když odmítáme spasení, když třeba odmítáme církev či sbor, když nejednáme s láskou v rodině, když přijmeme nabídku nevěry, když se v práci chováme nemorálně. *Barabáše* volíme neurvalým chováním ve sboru. Tisíce malých i velkých voleb mezi Ježíšem a *Barabášem*.

Kdysi jsme slýchávali, že volba Ježíše je tím nejdůležitějším. Přejeme vám, milí čtenáři, správnou volbu mezi Ježíšem a *Barabášem*, a to nejen o Velikonocích.

Zbyšek Kaleta

Nechejme se proměňovat

Drazí čtenáři tohoto časopisu, chtěl bych se s vámi podělit s tím, co jsem prožil. Nedávno mi jeden kamarád připomněl verš z listu Římanům 8,37: *Alé v tom všem slavně vítězíme moci toho, který si nás zamiloval*. Tento verš se den na to stal pro mě cenným a také dobrou připomínkou slitování a milosti, jakou s námi má náš Pán Ježíš Kristus. V životě nás potkávají jak radostné chvíle a příjemné, kdy si přejeme, aby neskončily, kdy se cítíme pohodlně a nic nemusíme řešit, tak i naopak chvíle, které přinášejí starosti, vyžadují naši plnou pozornost, soustředění, kolikrát i nelehké rozhodnutí. A přesně takové okamžiky v životě nastávají a čekají na naši reakci, jak zrovna ty budeš reagovat na něco nečekaného.

Jak už jsem výše zmiňoval, den na to, co mi byl připomenut verš s listu Římanům, jsem musel doma řešit nelehký úkol s naším autem, když jedním telefonním hovorem jsem byl postaven do pozice, ve které by nikdo z mužů nechtěl být. Mohl jsem být naštvaný, hledat vinu a vytýkat věci, co se ani nemusely stát, ale zvolil jsem opačný postoj, a to zachovat klid, mít na mysli vděčnost našemu Pánu za to, že se nic vážného nestalo a že to odnesly jen a pouze *plechy*.

Pan Ježíš je pro nás tím nejlepším vzo-

rem, kdybych neznal jeho slovo a nedovolil Duchu svatému, aby mě tím slovem proměňoval, tak bych těžko v takové situaci mohl obstát, nedokázal bych být oporou, nedokázal bych řešit vše s klidným postojem. Tím jsem si uvědomil, jak je důležité mít jej jako příklad pro každodenní situace, které byly a jsou pro nás nachystané. Ono v takových okamžicích se pozná, jak je na tom naše víra a na čem opravdu stojíme. Proto bych nás chtěl povzbudit, abychom se nechali jeho slovem a Duchem proměňovat k dokonalému obrazu Božímu, abychom byli připraveni pro veškeré dobré skutky.

Mějme zájem jeden o druhého a povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům. (Žd 10,24)

Jakub Pientok

Vzkříšení Ježíše – okrajová, nebo zásadní otázka?

Když přijdete do našeho kostela v Bystřici a postavíte se směrem k oltáři, uvidíte po obou stranách oltáře dvě vitráže. Na levé straně je Ježíš na kříži a na pravé straně je zobrazen jako zmrtvýchvstalý. Už jako malý jsem přemýšlel, proč tam jsou zrovna tyto dva výjevy. Zatímco u ukřižování mi to bylo vcelku jasné – Ježíš přece přišel, aby zaplatil za naše hříchy, a proto musel zemřít (a zemřel na kříži). U toho zmrtvýchvstání jsem už to tak jasné neměl. Říkal jsem si, zda by nebylo lepší mít tam např. obraz narození Ježíše. Že by to krásně pasovalo na dva největší svátky v církvi – Vánoce a Velikonoce, začátek a konec života Ježíše. Nebo třeba křest – taky jako jakýsi začá-

tek Ježíšovy služby. Nicméně čím jsem starší, tím (snad) víc rozumím tomu, proč tam je právě zmrtvýchvstání. Proč to naši předkové takto rozhodli. A proč je to dobře. Proč je zmrtvýchvstání tak důležité a zásadní. Pokud by zůstalo pouze u smrti Ježíše, bylo by to vítězství smrti a ďábla. Zmrtvýchvstání je nejjasnějším důkazem, že vítězem je Kristus. Zmrtvýchvstání je pro křesťany opravdu něčím zcela zásadním a fundamentálním (pevným) bodem, bez kterého se všechno hroutí. Na druhé straně z pohledu sekulárních historiků, učenců, obyčejných lidí a žel často i některých moderních a liberálních křesťanů je vzkříšení marginální (okrajovou) otázkou, kterou je zbytečné se dále zabývat.

Legenda, nebo skutečnost?

Jednou během svého studia na vysoké škole jsem udělal mezi studenty malou anketu. Zeptal jsem se jich, jak vnímají Velikonoce a co si myslí o vzkříšení Ježíše. Většina dotázaných se k druhé otázce vyjádřila, že pro to nejsou důkazy, asi to je pěkná historka, která lidem pomáhá nebo to vůbec neřeší.

V tomto článku budeme tedy hledat odpovědi na to, zda je víra ve vzkříšení Ježíše obhajitelná, zda je rozumné věřit ve vzkříšení – zda k tomu najdeme nějaké důkazy, které vzkříšení, jak nám ho popisuje Bible, potvrzují či naopak vyvracejí. Pokud ale někdo odmítá vzkříšení (jak to popisuje Bible), tak jestli je poctivý (především k sobě samému), měl by najít jiné vysvětlení událostí, které se tehdy staly. A lidé (skeptici) se samozřejmě snažili najít jiná vysvětlení, některá z nich také uvedu. Sami pak můžete zhodnotit, co je rozumnější, co vyžaduje větší víru.

Zdroje

Úplně na začátku je vhodné říct, o jaké zdroje budu opírat svoji obhajobu vzkříšení. Především to jsou čtyři evangelia, která zachycují život Ježíše Krista. Dále kniha Skutků apoštolů, ale jsou to i dopisy apoštola Pavla. Panuje jasná shoda, že autory evangelií jsou Matouš (bývalý celník, jeden ze 12 učedníků), Jan Marek, který byl Petrovým společníkem, lékař Lukáš (který je autorem i Skutků apoštolských), který byl společníkem apoštola Pavla, a Jan, učedník Pána Ježíše. Všechny informace zapsané v evangeliích se tedy opírají o přímá nebo nepřímá svědectví očitých svědků.

Kdy byla evangelia napsána?

To je velmi důležitá otázka. Pokud by byla napsána s dlouhým časovým odstupem od popisovaných událostí, umožnilo by to vznik legend a tím pádem i zkreslení skutečností při zápisu. Takže by se pak z prostého moudrého učitele mohl stát mýtický Boží Syn. To je nejčastější námitka skeptiků – dlouhý časový odstup umožnil, že se do evangelií dostala spousta legend. Opět by se dalo hovořit dlouze (jsou o tom celé knihy), ale vezměme např. Lukáše, což byl prvotřídní historik tehdejší doby – vše pečlivě a bedlivě prozkoumal a zaznamenal. Ten napsal kromě Evangelia i knihu Skutky apoštolů. Tato kniha vznikla určitě před smrtí apoštola Pavla, jinak by tam smrt Pavla byla zaznamenána. Tradice hovoří, že Pavel zemřel za císaře Nerona v letech 64–65 n.l., tzn. kniha Skutků vznikla nejspíše v roce 62 n.l. (kniha Skutků končí popisem Pavlova domácího vězení v Římě). Evangelium podle Lukáše tedy muselo být sepsáno dříve. Na začátku evangelia Lukáš píše: *Protože se již mnozí pokusili sestavit vyprávění o událostech,*

kteří se mezi námi naplnily, jak nám je předali ti, kteří se od počátku stali očitými svědky a služebníky slova, rozhodl jsem se také já, když jsem vše znovu pečlivě prošel, že ti to po pořádku vypíši, vznešený Theofile. (L 1,1–3) Podle tohoto verše existovaly již dříve nějaké záznamy a Ježíšovo životě. A skutečně se udává, že Markovo evangelium je nejstarší a bylo napsáno kolem roku 60 n.l. možná dokonce na konci padesátých let. A jestliže Ježíš zemřel v roce 30 nebo 33 n.l. hovoříme o odstupech maximálně 30 let. To žilo ještě mnoho očitých svědků, a to nejen křesťanů, ale i nepřátel. Vznik legendy za tak krátkou dobu je nemyslitelný. Možná se nám 30 let zdá dlouho, ale nezapomínejme, že se nacházíme v kultuře a období, kdy se většina informací předávala ústně a lidé byli schopni velmi přesně (bez zkreslení) předávat informace (byli k tomu vycvičeni, zvláště Židé). Jak uvidíme dále, existuje ale ještě dřívější materiál (vyznání). Souhrnem: všechna čtyři evangelia obstojí, co se týče důvěryhodnosti a spolehlivosti. Tyto životopisy jsou tak staré, že je není možno vysvětlit na základě vývoje legendy. Pokud je podrobně stejním testům jako ostatní historické dokumenty starověku, tak z pohledu doby sepsání, časového rozpětí mezi originály a dochovanými kopiemi a taky počtu kopií a jejich přesnosti, vycházejí evangelia nejlépe ze všech starověkých dokumentů (a to mnohonásobně – o parník, jak se říká). Nařčení, že to jsou legendy tedy neobstojí.

Profesor F. F. Bruce z univerzity v Manchesteru napsal: *„Důvody pro tvrzení o autentičnosti evangelií jsou bezesporu větší, než pro tvrzení o kterémkoliv z děl klasických autorů, jejichž autentičnost by si nikdo nedovolil zpochybňovat. Kdyby novozákonní knihy byly souborem svět-*

ských spisů, jejich autentičnost by byla všeobecně uznávána a nepodléhaly by diskusi. Je zvláštností, že historici obvykle mnohem více důvěřují písmům Nového zákona než někteří teologové.¹“

Byla zpráva o vzkříšení pevným bodem křesťanské zvěsti už od počátku?

Na to je vcelku jednoduchá odpověď: zcela určitě ano. Byla to otázka zcela zásadní. Vzkříšení totiž potvrzuje, že Ježíš nebyl obyčejným člověkem. Byl skutečně tím, za koho se považoval – Božím Synem. A tento důraz na vzkříšení vidíme u učedníků už od samého počátku. Když se podíváme do knihy Skutků apoštolů, tak v každém kázání, ať už Petra nebo Pavla je zmínka o vzkříšení Ježíše. *Tohoto Ježíše Bůh vzkřísil a my všichni jsme toho svědky.* (Sk 2,32)

Zabili jste Původce života, kterého Bůh vzkřísil z mrtvých; my jsme toho svědky. (Sk 3,15)

...ať je známo vám všem a všemu lidu Izraele, že ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh probudil z mrtvých, v tomto jménu stojí tento člověk před vámi zdráv. (Sk 4,10)

Bůh jej však třetího dne probudil z mrtvých a dal mu zjevit se ... nám, kteří jsme s ním po jeho vzkříšení z mrtvých jedli a pili. (Sk 10,40–41)

Ale Bůh ho probudil z mrtvých a on se po mnoho dní zjevoval těm, kteří s ním vystoupili z Galileje do Jeruzaléma; ti jsou nyní jeho svědky před lidem. (Sk 13,30–31)

Neboť ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit obydlený svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem o tom poskytl důkaz tím, že jej vzkřísil z mrtvých. (Sk 17,31)

Neříkám nic mimo to, co Proroci i Mojžíš pověděli, že se má díť: že Mesiáš má trpět, jako první vstane z mrtvých a bude zvěstovat světlo jak lidu izraelskému, tak také pohanům. (Sk 26,22–23)

Podrobně a jasně se tomu věnuje i apoštol Pavel v 1. listu Korintským v 15. kapitole. Celá tato kapitola pojednává právě o vzkříšení. Zřejmě i tehdy existovali lidé, kteří měli s touto otázkou trochu problém. Řekněme si otevřeně, asi nikdo z nás se s nikým, kdo by vstal z mrtvých, nesetkal. Naopak často jsme byli na pohřbu, kde jasně vidíme realitu smrtelnosti a konečnosti života člověka. Proto je asi přirozené spíš nevěřit než věřit ve vzkříšení. Nicméně Pavel jasně říká, že bez zmrtvýchvstání Krista je víra křesťanů zbytečná: *Není-li však Kristus vzkřísen, je vaše víra marná (bez užitku), ještě jste ve svých hříších. (...) Máme-li naději v Kristu jen v tomto životě, jsme nejobožejší ze všech lidí.* (1K 15,17.19) Vzkříšení Krista bylo od počátku jasnou součástí zvěsti evangelia. Není to něco, co se tam dostalo až časem, jak tvrdí někteří. Apoštolové od počátku své služby (po vzniku církve) zvěstovali, že Pán Ježíš zemřel a byl vzkříšen.

Krédo

Teď se dostáváme k jednomu místu v Písmu, které mám rád a které nám bude sloužit jako určitý základ pro naši obhajobu. Jedná se o jedno velmi rané vyznání církve. *Předal jsem vám především to, co jsem také sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem, byl pohřben a třetího dne byl vzkřísen podle Písem, zjevil se Kéfovi a potom Dvanácti. Dále se zjevil více než pěti stům bratřím najednou; většina z nich doposud žije, někteří však již zemřeli. Potom se zjevil Jakubovi a potom všem apoštolům. Naposledy ze*

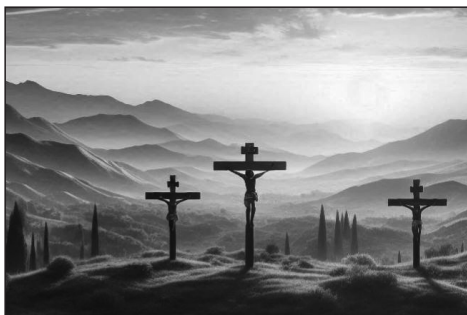
¹ Alfréd J. Palla, Tajemství Bible, A-Alef 2008, s.153

všech, jako nedochůdčeti, zjevil se také mně. Neboť já jsem nejmenší z apoštolů; nejsem hoden nazývat se apoštolem, protože jsem pronásledoval Boží církev. (1K 15,3–9)

Na tom, že tento oddíl je krédem (vyznáním) rané církve se shoduje široká škála učenců a historiků. Pavel na začátku mluví, že Korintským předal to, co sám předtím přijal. Víme, že apoštol Pavel napsal 1. list Korintským v době mezi léty 55 a 57 po Kr. Ve verších 15,1–4 píše, že církvi v Korintu toto krédo předal již dříve, což znamená, že muselo existovat ještě před jeho návštěvou Korintu v roce 51. A z toho vyplývá, že (toto krédo) bylo používáno nejspíše do dvaceti let po vzkříšení, což je velmi brzo.² Někteří se domnívají, že Pavel přijal toto vyznání už po svém obrácení, tzn. v Damašku nebo pak v Jeruzalémě, kde se setkal s Petrem a Jakubem. To by znamenalo, že krédo existovalo už v roce 32 až 38 a muselo tedy vzniknout několik let (2–8) po vzkříšení Pána Ježíše. Gary Habermas uvádí: „Souhlasím s vědci, kteří jsou přesvědčeni, že apoštol Pavel obdržel tento materiál tři roky po svém obrácení při cestě do Jeruzaléma, kde se setkal s Petrem a Jakubem... Skutečnost, že Pavel osobně celou záležitost ověřil u dvou očitých svědků, kteří jsou v krédu jmenováni – u Petra a Jakuba – dodává zmíněnému svědectví zvláštní váhu...“³ Opět můžeme s jistotou říct, že zde není vůbec žádný prostor pro to, že vzkříšení je legenda. Legendy vznikají až ve druhé až třetí generaci po události. Důkazem toho jsou právě mnohá apokryfní evangelia, která začala vznikat od 2. století n.l.

Výše uvedené krédo obsahuje čtyři prvky:

- 1) Kristus zemřel (za naše hříchy podle Písem)
- 2) Byl pohřben (podle Písem)
- 3) Třetího dne byl vzkříšen (podle Písem)
- 4) Zjevil se – následuje seznam těch, kteří ho viděli živého po jeho smrti



Obrázek vytvořený umělou inteligencí

1) Kristus zemřel

Kristova smrt je důležitá. Někteří totiž tvrdí, že Pán Ježíš přežil ukřižování (na kříži omdlel, ztratil vědomí, předstíral smrt) a pak se v chladné hrobce opět probral k životu s vstal. Tedy vlastně nezemřel a nebyl vzkříšen. Jaké máme důkazy jeho smrti? Ukřižování bylo tak strašným způsobem poprav, že z něj byli vyjmuti římský občané (s výjimkou vlastizrady). Byla to velmi pomalá a bolestná smrt. Příčinou smrti na kříži bylo vlastně udušení. Odsouzenec visel na kříži v nádechové poloze a pokud chtěl vydechnout musel se vzepít (opřít o ruce a nohy). Ty byly ale přibity (ne v dlaních, ale v zápěstí, kudy prochází mediánní nerv – největší nerv, který vede do ruky), takže bolest byla nesnesitelná (dokonce pro to museli vytvořit nový výraz: *excrutiato*=doslova z kříže). Když už člověk k tomu neměl sílu, zemřel udušením (otravou CO₂). Proto taky pro urychlení smrti lámali vojáci odsouzencům nohy, aby se nemohli opírat (tento detail zachycuje Jan 19,31–32 –

2 Lee Strobel, Kauza Kristus, Návrat domů, s.219

3 Lee Strobel, Kauza Kristus, Návrat domů, s. 219–220

u dvou odsouzenců vedle Ježíše). Ježíš byl navíc před smrtí zbičován. Což nebylo úplně obvyklé. Ale Pilát zřejmě proto, že nechtěl Ježíše odsoudit (vícekrát osvědčuje, že na něm vinu nenachází), ale chtěl ho nějak potrestat, aby uspokojil Židy, tak ho nechá zbičovat. Bičování bylo samo o sobě hrozné a odsouzenec po něm nezdravá i zemřel. A když přežil, zakoušel nesnesitelnou bolest a upadal do hypovolemického šoku. Hypovolemický šok zapříčiněný velkou ztrátou krve způsobuje: a) zrychlený tep (snaha napumpovat chybějící krev), b) pokles tlaku krve, takže oběť začne omdlávat nebo se zhroutí, c) ledviny přestanou produkovat moč, aby udržely zbývající objem vody, d) postižený trpí silnou žízní (tělo si žádá tekutiny, pro doplnění ztráty krve). Tyto příznaky můžeme na Ježíšovi jasně pozorovat. Taky proto Ježíš na kříži umírá kolem třetí hodiny odpoledne (jak popisují evangelia Matouše a Lukáše). Ještě jeden detail zachycuje Jan, který byl nejspíše jediným učedníkem nacházejícím se u kříže. Aby se voják přesvědčil, že je Ježíš opravdu mrtvý, propíchl mu kopím bok. A popisuje, že vytekla krev a voda (J 19,34). Což opět potvrzuje i lékařská věda. Protože v důsledku zrychleného srdečního tepu a následného selhání srdce se v oblasti plic a srdce nahromadila pleurální a perikardiální tekutina (průzračná tekutina vypadá jako voda). Když pak voják propíchl tuto oblast plic a srdce, vytekla právě tato tekutina: (voda) a krev. Ježíš byl v této době opravdu mrtev. Nezapomínejme, že římská vojska, kteří vykonávali tyto popravy, byli v tomto profesionálové. Hrozil by jim postih, kdyby ukřižování někdo přežil, takže byli opravdu pečliví. Dr. Williams D. Edwards říká: „*Závažné historické a lékařské důkazy zcela jasně ukazují, že Ježíš byl mrtev už před tím, než mu římský*

voják probodl kopím bok. Tudíž výklady založené na předpokladu, že Ježíš na kříži nezemřel, jsou očividně v rozporu s moderními lékařskými poznatky.“⁴ Je tedy úplně absurdní, že by to mohl přežít a pak se probrat v hrobce.

Jen mimochodem, Kristovu smrt zaznamenávají i jiní historikové (nekréšťanství) – Josephus Flavius (Židovské starožitnosti), Tacitus, Plinius mladší...

2) Byl pohřben

Opět námitka některých skeptiků, že odsouzenec z kříže nepohřbívali. Nechali je často viset na kříži i po jejich smrti – pro výstrahu a jejich těla se živili ptáci nebo pak zvířata. Někdy jejich těla pohřbívali do společných hrobů. Ježíšův hrob byl podle některých prázdný, protože tam ani nebyl pohřben. Evangelia ale mluví jasně – o tělo požádal Pilát Josef z Arimatie (ač člen rady Sanhedrin, nesouhlasil s odsuzujícím rozsudkem). Pak tělo zabalili do plátna (takto se kdysi pohřbívalo – viz i historie s Lazarem) a uložil do hrobu ve skále, které bylo blízko místa popravy. Ke vchodu byl pak přivalen velký kámen (mohl mít 2 tuny), který zatarasil vchod do hrobky. Přihlížely tomu ženy možná i Jan. O tom, že byl Ježíš určitě pohřben podávají důkazy i jeho nepřátelé – židovští vůdci, protože dávají zabezpečit (zapečetit) a hlídat jeho hrob vojáky. Takže místo Ježíšova pohřbu znají i jeho nepřátelé. Proto můžeme výše uvedenou námitku zcela jasně vyvrátit. John A. T. Robinson, novozákonní badatel z Univerzity Cambridge, řekl, že „*důstojný pohřeb Ježíše Krista je jednou z nejstarších a nejlépe doložených skutečností, které se o historickém Ježíši dochovaly.*“⁵

4 Lee Strobel, *Kauza Kristus, Návrat domů*, s. 192

5 Lee Strobel, *Kauza Kristus, Návrat domů*, s.199–200



Obrázek vytvořený umělou inteligencí

3) Třetího dne byl vzkříšen

Všechna evangelia mluví o tom, že ženy, které chtěly pomazat Ježíšovo tělo nacházejí prázdný hrob. Navíc mají vidění andělů, kteří říkají, že byl Ježíš vzkříšen. Někteří by mohli namítnout, že popisy událostí nedělního rána se u jednotlivých evangelistů liší. To je pravda. Je to ale důkaz, že je toto svědectví nepravděpodobné? *Ve zprávě čtyř evangelistů o zmrtvýchvstání je obtížné důkladně popsat posloupnost všech událostí a provést jejich harmonizaci. Ale zatímco filozofové a liberální teologové využívají tyto údaje nebo zřejmé nejasnosti jako argument proti inspiraci a věrohodnosti Bible, historikové v nich vidí důkaz autentičnosti jejich popisu. Napsal o tom německý his-*

torik Hans Stier: „To, že prameny popisující zmrtvýchvstání Ježíše obsahují nejasnosti v určitých událostech, je pro historika důkazem jejich věrohodnosti. Pokud by byly dílem církve nebo nějaké skupiny lidí, jistě by byla zpráva kompletní a shodná. Z tohoto důvodu každý historik bývá obvykle skeptický, pokud zprávy o události vysokého významu jsou bez jakýchkoliv nepřesností.”⁶

Obecně platí, že svědkové, i když vypovídají o stejné události, tak se v detailech mohou různit, což je dáno jejich subjektivním vnímáním. A je to spíš potvrzení jejich pravdivosti. Kdyby byly všechny výpovědi úplně stejné, vrhalo by to stín pochybnosti, že se svědkové domluvili.

Důležitým faktem také je, že prvními svědky vzkříšení jsou uvedeny ženy.

⁶ Alfréd J. Palla, Tajemství Bible, A–Alef 2008, s. 168

Ženy měly v tehdejší kultuře nižší společenské postavení. Dokonce neměly právo svědčit u židovského soudu. Kdyby vzkříšení byla legenda, která vznikla později, tak by klíčovými svědky vzkříšení ženy určitě nebyly, ale někdo v tehdejší společnosti významnější a důvěryhodnější. Evangelista Jan také uvádí, že spolu s Petrem se o prázdném hrobě přesvědčili na vlastní oči – běželi k hrobu a potvrdili tak svědectví žen.

4) Zjevil se

To je myslím největší a nejlepší důkaz toho, že byl Ježíš opravdu vzkříšen. Evangelia popisují několik situací, kdy se ženy nebo učedníci s Ježíšem setkali po jeho vzkříšení:

- Marie Magdaléna (J 20,10–18)
- Další ženy u hrobu (Mt 28,8–10)
- Kleofáš a další učedník na cestě do Emaus (L 24,13–32)
- Jedenáct učedníků a další (L 24,33–49)
- Deset apoštolů a další v nepřítomnosti Tomáše (J 10,19–23)
- Tomáš a ostatní apoštolové (J 20,26–30)
- Sedm apoštolů u jezera (J 21,1–16)
- Učedníci na Olivové hoře před nanebevzetím (Mt 28,16–20, L 24,50–52)

Jedním z nejpřesvědčivějších důkazů Kristova vzkříšení je proměněný život učedníků. Nejmarkantnějším je to u Jakuba (bratra Ježíše) a Pavla.

Jakub v Ježíše nejdříve nevěřil. V evangeliích se píše o tom, že Ježíšova rodi-



Obrázek vytvořený umělou inteligencí

na (včetně Jakuba) se styděla za to, za koho se Ježíš prohlašoval (Mk 3,21). Ve starověké judaistické kultuře to byla pro rabína obrovská potupa, když ho jeho rodina nepřijímala. Autoři evangelií by si to nevymysleli, kdyby to nebyla pravda. Později historik Josephus Flavius píše, že Jakub, bratr Ježíšův, který byl vůdcem církve v Jeruzalémě, byl ukamenován k smrti pro víru ve svého bratra. Proč se Jakubův život změnil? Toto vyznání říká, že tím důvodem bylo to, že se mu zjevil vzkříšený Kristus. Žádné jiné vysvětlení neexistuje.

Pavel, dříve Saul (Šavel) dokonce křesťany cíleně pronásledoval. Jako farizeus nenáviděl vše, co narušovalo tradice židovského lidu. Viděl v hnutí víry v Ježíše projev největšího odpadlictví a nevěry. Proto se aktivně podílel na pronásledování a potírání tohoto hnutí. Nicméně po setkání se vzkříšeným Kristem se jeho život úplně obrátil. Vlastní rukou píše v listu Galatským (1,16), že mu Bůh zjevil svého Syna – vzkříšeného Krista a povolal ho jako svého následovníka. Kniha Skutků (9,1-19) popisuje jeho obrácení u Damašku, které se odehrálo v přítomnosti dalších svědků.

Také z ostatních učedníků vidíme obrovskou změnu. Z bojácných mužů, kteří se schovávali před Židy (J 20,19) se stali odvážní a nebojácní vůdcové, kteří veřejně kázali vzkříšeného Krista, byli kvůli Kristu ochotni snášet bití, různá protivenství, pronásledování a nakonec za to téměř všichni zaplatili i svým životem. Toho by nebyli schopni, kdyby se nesečkali s živým Kristem.

Osobní test

Na úplný konec zbývá poslední důležitá otázka. Co s tím uděláme? Důkazy jasně mluví o tom, že Ježíš byl vzkříšen

a žije. Co s tím uděláš? Je tu ještě jeden důkaz – ten nejsilnější, jak zjistit, že Ježíš skutečně vstal z mrtvých a žije. A tou je osobní zkušenost. A věřím, že pro většinu z vás to je realita, kterou zažíváte. Možná si říkáte, proč jsme věnovali tolik času nějakým důkazům, když je to jasné. Znáte Ježíše z vlastního života. Víte, že žije, protože žijete s ním. A to je určitě ten nejsilnější důkaz. A k tomu chci určitě na závěr povzbudit ty, kteří to ještě nezažili. I ty se můžeš dnes setkat se vzkříšeným Kristem. Stále platí slova Pána Ježíše z poslední knihy Bible: *Hle, stojím u dveří a tluču; kdo by uslyšel můj hlas a otevřel dveře, k tomu vejdu a budu s ním večeřet a on se mnou.* (Zj 3,20) Můžeme prožívat společenství s Ježíšem. Stačí mu to říct prostými slovy: Ježíši, vím, že jsem dosud žil tak, jako bys nežil. Je mi to líto a chtěl bych poznat, že jsi živý. Přijď, prosím, do mého života a ukaž mi, že jsi skutečný.

Jiří Niemiec

Zkrácená verze semináře z XcamPu 2024

Zatměná – nemoudrá mysl

Řidičům se jistě stalo, že měli u auta námrazou zatměná skla a nic neviděli. Bylo nutné je očistit, jinak nešlo jet a hrozila i pokuta.

Ačkoliv Boha poznali, přece ho jako Boha nectili a neprojevovali mu vděčnost. Jejich uvažování k ničemu nevedlo a jejich nemoudrá mysl se zatměla. Protože si nedovedli vážít pravého poznání Boha, dal je Bůh na pospas jejich zvrácené mysli, aby dělali co se nesluší. Znají sice Boží ustanovení, že zasluhuje smrt ten, kdo se dopouští takových věcí. Přesto však nejenže

to dělají sami, ale schvalují, i když to dělají
druzí. (Ř 1,21.28.32)

Zatemněná mysl je nemoudrá, zvrá-
cená, je cestou do hříchů, dělá, co se ne-
sluší, vede ke zkáze a k pronásledování
křesťanů, jak nám to dosvědčují dějiny
i Bible. Učedníci byli pronásledováni
i zabiti: Štěpán, Jakub, Petr, Pavel, křes-
ťané za císaře Diokleciána, Nérona, za
krále Francie Karla IX. hugenoti, Jan Hus,
Martin Luther, za protireformace J. A. Ko-
menský, evangelíci, misionáři a křesťané
na celém světě. Pronásledování patří
k dějinám křesťanů od samého začátku.
Děje se to i v církvi.

*Něco jsem již o tom církvi psal; ale Dio-
trefés, který si osobuje právo být mezi nimi
první, nás neuznává. Proto až přijdu, ukážu
na jeho jednání, jak nás zlomyslně pomlou-
vá; a na tom nemá dost – ani bratry nepři-
jímá, a těm, kdo je chtějí přijmout, v tom
brání a vylučuje je z církve. (3J 1,9–10)*

Kdo žije v temnotě, činí vůli zlého, ne-
přítele Božího, je ovlivňován hříchem,
hrabivostí a řídí se neposlušností. Du-
chovní pýcha a zatemněná mysl radí:
My jsme ti lepší, vyvolení, jen my máme
pravdu, vy musíte dělat to, co my chceme,
musíte nás poslouchat.

*Nevěří, protože bůh tohoto světa je za-
slepil, takže nevidí jasné světlo evangelia
o božské slávě Krista, věrného Božího ob-
razu. (2K 4,4)*

Pokoušení je v tom: vzdát se pravého
biblického učení, tolerovat hřích, dělat
kompromisy se světem. Když s těmito
věcmi nesouhlasíme, můžeme být za to
i vyloučení z církve, jak se již v minulosti
stalo.

*Ježíš jim odpověděl: „Mějte se na pozoru,
ať vás někdo nesvede.“ (Mt 24,4)*

*Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať
si dá dobrý pozor, aby nepadl. (1K 10,12)*

Neotevíráme-li se Božímu světlu, ne-

vnímáme nebezpečí falešného učení.
Hřích zakrývá náš duchovní zrak a při-
chyťtí se nás jak námraza v zimě na skle
auta, pak jsme nebezpečím pro sebe
i pro jiné. Hřích v našem životě může
rozprostřít svá chapadla metastázy a vše
dobré v nás zničit.

Co s tím uděláme? Vpusťme Boží svět-
lo do našich životů, odstraňme námrazu
hříchů, nechme se krví Ježíše Krista očis-
ťovat. Pak nás nikdo nesvede a budeme
žít moudře. Prosme Boha, aby nám dal
víru, lásku, naději i věrnost Ježíši Kristu,
poslouchejme Ducha svatého, žijme
a konejme to, co se sluší na svědky Je-
žíše Krista.

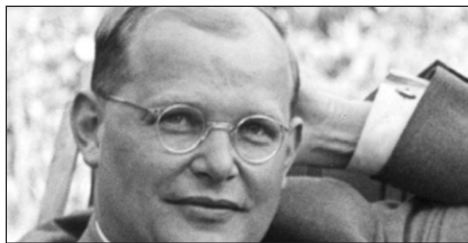
Václav Hrachovec

Dietrich Bonhoeffer, svědek a mučedník

9. dubna to bude přesně osmdesát let
od popravy člověka, který poznal nebez-
pečí nacismu a toto svoje poznání přeta-
vil do rozhodného odporu. Jelikož se mu
dostalo a stále dostává značné publicity,
je možná nadbytečně opakovat známá
fakta. Po přečtení knihy dopisů z vězení
(*Dietrich Bonhoeffer, Odpor a odevzdá-
ní. Dopisy z vězení*) stojí ale za to zmínit
některé nové zajímavé momenty, které
nabízí nedávno vydaná kniha (*Kalich,
Praha, 2023*).

První překvapení, které by člověk jen
tak nečekal, je zjištění, jak dalece mohou
být společnou útěchou teologů hesla
Jednoty bratrské. S přítelem Eberhar-
dem Bethgem se o společně přečtených
heslech sdíleli a písemně o nich diskuto-
vali. Jako by se prostě chtěli naladit na
jednu duchovní vlnu a na té pak biblicky
fungovali. Někdy pak následovaly teolo-

gické úvahy, jimž se často z pochopitelných důvodů nedařilo. Vězení, které bylo vystaveno spojeneckým náletům, nebylo příliš vhodným prostředím pro náročné hloubání. Ale hesla Jednoty bratrské držela vězně Dietricha v denním důvěrném vztahu s Bohem.



Dietrich Bonhoeffer, zdroj: Wikipedie

Druhým překvapením byl objev hlubokého přátelství mezi Dietrichem a Eberhardem Bethgem. Oba byli pastory. Hlubokých písemných rozhovorů se asi nemohl účastnit nikdo jiný než ti dva srdeční přátelé. Z těchto diskusí byly vyřazeny i ženské protějšky těchto mužů. Navzájem si sdělovali opravdu hluboké teologické myšlenky, ale i obyčejné lidské obavy a samozřejmě křesťanskou naději.

Třetím překvapením bylo to, že Dietrich nejen miloval hudbu jako takovou, nejen byl znalcem a obdivovatelem křesťanské hudby obecně, ale byl i nadšeným konzumentem zvláště písní Paula Gerhardta. V dopisech se vyznával z toho, jakou byly písně tohoto barokního luterského básníka neskutečnou inspirací pro křesťanský život. Přiznám se, že od té doby, co jsem se o tomto dozvěděl, si tyto písně opakovaně pouštím na youtube. Jsou opravdu krásné i hluboké.

Posledním z řady objevů byl kraťoučkový text, který dostal název *O hlouposti*. Tam Dietrich zcela otevřeně vyznává, že zjistil: „Hloupost je nebezpečnější nepřítel dobra než zlo.“ Pokračuje: „Proti zlu se

dá protestovat, dá se zstudit, v krajním případě mu lze zabránit násilím. (...) Proti hlouposti jsme bezbranní.“

Kraťoučkový text, ale nebývale pravdivý. Dietrich měl svou osobní bolestnou zkušenost. Jeho milovaný a moudrý národ ztratil soudnost a zbláznil se docela. Jak z toho ven? „Biblický výrok, že bázeň Boží je počátek moudrosti, potvrzuje, že vnitřní osvobození člověka k odpovědnému životu před Bohem je jediným skutečným přemožením hlouposti.“

Stojí za přečtení, jak se tato slova o lidské hlouposti, která je horší než zlo, naplnila při plnění Hitlerova rozkazu usmrtit vězně Bonhoeffera. Soudce překonává ve dnech, kdy je absolutně jasné, jak to vše dopadne, stovky kilometrů, aby splnil nesmyslný vůdcův rozkaz. Rozumný člověk by si řekl: „Nemá to cenu.“ Ale věrná hloupost vůdci to nedovolila.

Hloupost se nedá přesvědčit, ta si je absolutně jistá svou pravdou. Zpětně vidíme, jak pošetilá byla hloupost naci-smu. Zbývá nám modlit se za to, aby ta hloupost v nějaké další modifikaci nezavládla znovu.

Kdysi český teolog Josef Lukl Hromádka ve svých článkách ze třicátých let vyjadřoval údiv nad tím, jak dalece německá evangelická církev podlehla vábení nacionálního socialismu. Pomyslně kroutil hlavou, nechápal. Ptal se, kde se ta zvláštní celonárodní a málem celocírkevní pošetilost vzala. Pak přišlo neskutečně bolestné prozření celého národa.

Člověk by si přál, aby hloupost znovu někde nezvítězila. Hloupost je totiž na tomto světě, zdá se, nesmrtelná. Co proti ní postavit? Dá se proti ní očkovat?

Jedinou protilátkou je pravdivě a odvažně žité Boží slovo.

Zbyšek Kaleta

Ovoce Ducha: Sebeovládání

Sebeovládání – neboli zdrženlivost, je ovocem Ducha Svatého. Podle jedné z definic je sebeovládání vědomé usměřování svého chování, slov, myšlenek, činů a postojů. Když k tomu přidáme motivaci něco dosáhnout, něčím být, něco mít, tak to vede k vědomému cíli.

Z Božího Slova víme o Samsonovi, Božím zasvěcenci, který byl obdařen nevidanou silou i posláním, ale ztroskotal na ženách Filištíncích. Delila se přičinila o to, že přišel o sílu i obě oči. Šalamoun, nejmoudřejší člověk, miláček Hospodinův, také zkrachoval na ženách, pohankách, i když věděl, že mu to Hospodin zakázal. Jít vlastní cestou vede vždy k porušování Božích pravidel a nakonec to končí v pádu do hříchů a závislosti.

Kurzy sebeovládání pořádané různými organizacemi jsou rozpracovány do posledního detailu. Například sportovec musí brzy ráno vstávat, trénovat, má předepsaný jídelníček, rozpracovaný téměř každý úsek dne. Rád se všemu podřídí, jen aby dosáhl svého cíle. Takové sebeovládání je téměř na 100 %. Kromě aktivních sportovců jsou i sportovní fanoušci na stadionech, tribunách, na gaučích, v hospodách, při televizi. Tito *sportovci* nedodrží žádná pravidla sebeovládání, sportu ale rozumí, fandí, křičí, poučují, co má sportovec udělat, a tomu věnují svůj čas, peníze. To je jejich smysl života, jejich sportovní kariéra.

A co my, křesťané? Hlásíme se ke Kristu, vyznáváme ho jako svého Pána a Spasitele, protože víme, že v něm máme veškerá zaslíbení, která si můžeme vírou přivlastnit. To znamená, že naše hlava, srdce, naše činy, naše myšlení a mluve-

ní by mělo odrážet tuto skutečnost, že patříme Pánu Ježíši. Nemusíme přebírat způsoby tohoto světa do našeho křesťanského života, ale máme vyznávat Boží hodnoty a držet se pravidel Božího Slova. Jako křesťané máme vše dělat s pohledem upřeným na Krista s tím, že ho chceme následovat, jemu chceme sloužit dle přijatého obdarování. Pokud křesťan sedí jako fanoušek na křesťanské tribuně, tak už prohrál. Fanda nikdy nenese ovoce Ducha. Křesťan musí být aktivním hráčem, který ví, že reprezentuje Nejvyššího Boha, Pána a svého Spasitele.

Sebeovládání je ovocem Ducha. Ovoce, jak víme, roste na stromě. Nese je kmen, se kterým je spojeno. Pokud nebudeme naroubováni na Pána Ježíše, nemůžeme nést ovoce Ducha. Když jsme ale naroubováni na Pána Ježíše, jsme jeho aktivní hráči, kteří ho reprezentují dary, které jsme od Něho dostali. Dary Ducha lze ovládnout, ale nejtěžší je ovládnout sám sebe. V každé činnosti musíme zapnout své úsilí, dělat to, co se líbí Pánu. Jinými slovy žít v duchu křesťanské disciplíny a sebeovládání.

Jak toho dosáhnout? Musíme k tomu brát sílu z Božího slova, modlit se, využívat i půst, chodit pravidelně do společenství a vedený Božím Duchem využívat obdržené dary ve službě na čest a slávu Pána Ježíše.

Boží Slovo nám připomíná, že se ukázala Boží milost, která nám přináší spásu ze strany Boha a tato milost nás vychovává, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku, protože Pán Ježíš opět přijde. On se za nás obětoval, vykoupil od hříchů a posvětil nás. (Tt 2,11n) Jako odpověď za tuto Boží milost by měl každý křesťan odpovědět

tak, že bude horlivý v dobrých skutcích, nesení ovoce Ducha, a tak oslavovat svého Pána Ježíše Krista.

Milan Pecka

Hudson Taylor

Obrácení

Hudson Taylor byl britský misionář, který se narodil v roce 1832 ve městě Barnsley. Vyrůstal ve věřící rodině, ale víra ho v dospívání nezajímala a návštěvy kostela mu připadaly nudné a zbytečné. Jeho rodina, především matka se ale za něj vytrvale modlila. Klíčový zlom v Hudsonově životě přišel nečekaně, když mu bylo šestnáct let. Jednoho dne, znuděný a hledající rozptýlení, procházel domácí knihovnu. Všechny knihy již dobře znal, když tu náhle objevil evangelizační leták, který dosud nikdy neviděl. Ze zvědavosti se ho rozhodl přečíst. Obsah tohoto nenápadného letáku ho hluboce zasáhl a díky tomu se tento den Hudson obrátil.

Povolání do Číny

Obrácení zcela změnilo Hudsonův život. Bible, která mu dříve připadala nezáživná, se pro něj stala nesmírně zajímavá. Nedělní bohoslužby, kdysi povinnost, se proměnily v událost, na kterou se nemohl dočkat. Zanedlouho však přišla do jeho života zkouška. Rodiče se rozhodli poslat jeho sestru Amelii, která byla zároveň jeho nejlepší kamarádkou, na internátní školu. Toto odloučení nesl Hudson velmi těžce. Situace se ještě zhoršila, když se do jeho pokoje nastěhoval bratranec John, který nesdílel Hudsonovo nadšení pro víru. Hud-

son tak ztratil nejen blízkou spřízněnou duši, ale i své soukromí pro modlitby a studium Bible. V tomto obtížném životním období se jednoho dne Hudson v modlitbě obrátil k Bohu s upřímnou prosbou o pomoc. Ve své modlitbě učinil významný slib – půjde kamkoliv ho Bůh pošle, pokud mu v současné situaci pomůže. Po této modlitbě měl Hudson pocít, jako by slyšel hlas říkající: „Tvoje modlitba byla vyslyšena a tvůj slib přijat.“

Příprava na misii

V této chvíli se v Hudsonově životě zrodilo neochvějné přesvědčení, že jeho posláním je misijní práce v Číně. A na tento úkol se začal s mimořádnou intenzitou připravovat. Nejprve se soustředil na vzdělávání, především v klasických jazycích – latině, řečtině a hebrejštině. Paralelně zahájil proces otužování, jelikož jeho častá nemocnost mohla představovat překážku v náročných podmínkách misijní služby. S houževnatostí se pustil i do studia čínštiny, ačkoliv čelil značnému omezení – neměl k dispozici žádného rodilého mluvčího. Pracoval pouze s písemnou formou jazyka, kterou studoval z čínského překladu Lukášova evangelia. Na základě knihy od zkušeného misionáře se začal vzdělávat v oblasti medicíny a získával znalosti jako asistent místního lékaře Hardeye. Toto období bylo také časem duchovního růstu a prohlubování důvěry v Boží zaopatření. Navzdory skromným materiálním podmínkám se zavázal k pravidelnému dávání desátků, což pro něj znamenalo život ve velmi prostém pokoji v nehostinné části města. Občas se ocitl v situaci, kdy odevzdal poslední finanční prostředky, které vlastnil, ale jak postupně zjišťoval, jeho potřeby byly vždy nečekaným způsobem naplněny.

Londýn

V roce 1852 se Hudson Taylor přestěhoval do Londýna. Jeho cílem bylo co nejrychleji získat potřebnou kvalifikaci pro misijní práci v Číně. V hlavním městě se přihlásil na chirurgický kurz v londýnské nemocnici. Zanedlouho však přišla další nečekaná zkouška. Jednoho večera při výrobě sešitu se píchl jehlou. Drobnému zranění zpočátku nevěnoval pozornost, ale následující den během výuky, jejíž součástí byla i pitva, se začal cítit mimořádně špatně. Když se o situaci dozvěděl přítomný chirurg, zděsil se – okamžitě mu bylo jasné, že se Hudson nakazil smrtelnou nemocí od pitvaného těla. S vážnou tváří Hudsonovi sdělil, ať se vrátí domů, protože mu není pomoci a téměř jistě ho čeká smrt. S vypětím všech sil se Hudson dobelhal do svého pronajatého pokoje. Tam si ošetřil ránu, ale následně ztratil vědomí. Přišel k sobě až ve chvíli, kdy ho strýc, u kterého bydlel, ukládal do postele. Znepokojený příbuzný ihned přivolal lékaře, který potvrdil kritický stav Hudsona. Následující dny se Hudson pohyboval na hranici života a smrti. Opakovaně ztrácel vědomí a byl velmi slabý. Díky Boží pomoci se však jeho zdravotní stav začal pozvolna zlepšovat.

Čína

Když se Hudson Taylor uzdravil, pokračoval nějaký čas ve studiu medicíny. Čína se v té době nacházela uprostřed politické transformace – probíhalo tzv. Povstání tchaj-pchingů. Misionáři věřili, že tato situace vytvoří příznivější podmínky pro šíření evangelia ve vnitrozemí. V roce 1853 proto Hudson přerušil studium a pod záštitou misijní organizace Sdružení pro evangelizaci Číny se vydal na svou první cestu do Číny. Po

téměř šestiměsíční nebezpečné plavbě dorazil do Šanghaje, kde zjistil, že konflikt přerostl v krvavou občanskou válku, která zasáhla i samotné město. První období Hudsonovy služby v Číně bylo mimořádně náročné – musel se vypořádat s občanskou válkou, složitým jazykem, nedostatkem financí a absencí jakýchkoliv instrukcí od jeho misijní organizace. Tyto okolnosti v něm vyvolávaly pocity osamělosti a bezmoci.

Odvážné cesty do vnitrozemí

Přibližně po roce se Hudsonovi spolu s dalším misionářem naskytla příležitost vyrazit do vnitrozemí. Zamířili do města Tchung-čou, známého svým nepřátelským postojem k cizincům. Krátce po příchodu je napadl a začal bít rozzuřený dav. Před jistou smrtí je zachránil až místní mandarín, který se k nim choval přátelsky, poskytl jim ochranu a povolil rozdávat Bible a evangelizační materiály.

V průběhu roku 1855 podnikl Hudson s dalšími misionáři několik výprav do vnitrozemí. Během nich si uvědomil zásadní překážku – místní obyvatelé nebyli zvyklí na jeho evropský vzhled a oblečení, což komplikovalo jeho službu. Po důkladné úvaze se rozhodl změnit svou vizáž – obarvil si vlasy na černo a začal nosit tradiční čínské oblečení.

Služba v Ning-po

V roce 1856 se Hudson spolu s misionářem Williamem Burnsem rozhodli sloužit v přístavním městě Šan-tchou. Brzy však museli město opustit, když byl William uvězněn a následně vyhoštěn. Hudson se přesunul do města Ning-po, kde začal působit v nemocnici pod vedením doktora Parkera a pokračoval v evangelizaci na městských ulicích.

Mezitím se bezpečnostní situace opět

zhoršila. V důsledku opiové války vzrostla mezi místními nenávisť vůči cizincům. Všichni misionáři v Ning-po se ocitli v ohrožení života a část z nich včetně Hudsona se uchýlila zpět do Šanghaje. Tam se dozvěděl, že jeho misijní organizace si půjčuje peníze na jeho financování, a proto se ji rozhodl opustit. Od té chvíle již neměl žádnou institucionální podporu a plně se spoléhal na Boží pomoc.

Po dvou měsících se situace uklidnila a Hudson se vrátil do Ning-po. V roce 1858 se oženil s Marií Dyerovou, kterou poznal právě v tomto městě. Několik týdnů po svatbě oba vážně onemocněli břišním tyfem, ale díky Boží ochraně přežili. V následujícím roce Hudson intenzivně pracoval na založení místního sboru, zatímco Marie otevřela školu pro dívky. V této době se jim také narodila první dcera Grace.

V roce 1859 se Hudson rozhodl převzít vedení nemocnice po doktoru Parkerovi, jehož manželka zemřela. Nemocnice se potýkala s vážnými finančními problémy. V kritický den, kdy kuchař otevřel poslední pytel rýže, dorazil nečekaný dopis z Anglie s potřebnou finanční pomocí – jeden z mnoha zázraků, které křesťané v té době prožívali.

Zdravotní problémy a návrat do Británie

V roce 1860 byl Hudson nucen vrátit se do Británie kvůli vážným zdravotním problémům – onemocněl tuberkulózou. Setrvání v Číně by pravděpodobně znamenalo jeho smrt během několika měsíců. Po návratu do Londýna mu lékaři sdělili, že nemoc zasáhla játra, trávicí a nervovou soustavu, a zotavení bude velmi dlouhé.

I přes tuto nepříznivou zprávu se

Hudson nevzdával a myšlenky na Čínu ho neopouštěly. Zkušenosti z vedení nemocnice v Ning-po ho přesvědčily o nutnosti dokončit medicínské vzdělání. Jakmile se jeho zdravotní stav zlepšil, vrátil se ke studiu. Současně pracoval na překladu Nového zákona do nářečí města Ning-po. Po čtyřech letech usilovné práce úspěšně dokončil jak studium medicíny, tak překlad Nového zákona.



Marie a Hudson Taylorovi, zdroj: Wikipedie

Založení China Inland Mission

V roce 1865 založil Hudson Taylor misijní organizaci China Inland Mission (Čínská vnitrozemská misie). Jeho vizí bylo vyslat misionáře do každé provincie čínského vnitrozemí, navzdory značným rizikům, která tato služba přinášela. Aby získal podporu pro svůj odvážný záměr, vydal Hudson brožuru upozorňující na fakt, že přes 400 milionů Číňanů nikdy neslyšelo evangelium. Následovala série setkání po celé Anglii a Skotsku, díky

nimž získal nejen mnoho odhodlaných misionářů, ale i potřebné finanční prostředky.

Návrat do Číny

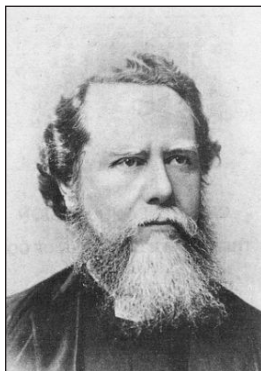
V roce 1866 se manželé Taylorovi spolu se svými čtyřmi dětmi a skupinou šestnácti spolupracovníků vydali zpět do Číny. Posádka lodi zpočátku nebyla nadšená představou dlouhé plavby ve společnosti misionářů. S postupem času se však jejich postoj začal měnit a díky evangelizačnímu působení se mnozí z nich obrátili. Ke konci cesty všechny čekala těžká zkouška v podobě ničivého tajfunu, který překonali jen díky zázračné Boží ochraně.

Po příjezdu do Šanghaje přizpůsobili misionáři svůj vzhled místním zvyklostem, což spolu s přítomností svobodných žen v misijní skupině vyvolalo kritiku ze strany ostatních britských misionářů. Po vyřízení nezbytných formalit se celá skupina vydala do vnitrozemského města Chang-čou. Tam opravili válkou poničený dům, v jehož přízemí otevřeli ambulanci a nemocnici, zatímco horní patro využívali k bydlení.

V tomto období Hudsona a jeho manželku Marii postihla těžká rodinná tragédie – jejich nejstarší dcera Grace zemřela na zánět mozkových blan. Její smrt Hudson nesl velmi těžce. Misijní práce v Chang-čou však prosperovala. Byl založen sbor, několik misijních stanic v okolí a z Anglie přijížděli další misionáři.

Hluběji do vnitrozemí

Po dvou letech práce v Chang-čou se Taylorovi s dalšími spolupracovníky rozhodli posunout hlouběji do vnitrozemí, do města Jang-čou, které bylo pro cizince mimořádně nebezpečné. Skupina vzdělaných místních obyvatel nebyla



Hudson Taylor kolem roku 1885,
zdroj: Wikipedie

s jejich přítomností spokojená a začala o misionářích šířit nepravdivé informace, včetně obvinění z kaniibalismu.

V srpnu 1868 se před jejich domem shromáždil několikatisícový dav. Misionáři unikli jistě smrti

jen díky pomoci místního mandarína přivolané na poslední chvíli. Díky jeho zásahu mohla jejich služba ve městě pokračovat a přinášet duchovní ovoce.

Rodinná tragédie

Rok 1869 přinesl Taylorovým bolestné rozhodnutí poslat z bezpečnostních důvodů čtyři nejstarší děti do Anglie k prarodičům. Na cestě do Šanghaje však zemřel jejich syn Samuel. Tragické události pokračovaly – v roce 1870 krátce po porodu zemřel jejich novorozený syn Noel a několik dní poté i manželka Marie ve věku pouhých třiatřiceti let.

V roce 1871 se Hudson s nejmladším synem Charliem vrátili do Anglie, aby informovali podporovatele o misijní práci a strávili čas s ostatními dětmi. Během plavby do Evropy se blíže seznámil s misionářkou Jennie, s níž se krátce po návratu do Anglie oženil.

China Inland Mission v těchto letech výrazně rostla. Mnoho misionářů sdílelo Hudsonovu odvahu a organizace začala přijímat i členy z USA, Švédska a Austrálie. Ke konci 19. století se situace v Číně opět dramaticky zhoršila v důsledku boxerského povstání, které všechny cizince vystavilo smrtelnému nebezpečí.

V roce 1898 byl zavražděn první misionář Bill Fleming. Hudson v těchto letech cestoval po USA, Austrálii a Novém Zélandu, kde hovořil o potřebách Číny. Mezitím z Číny přicházely stále znepokojivější zprávy o vraždění misionářů i čínských křesťanů a ničení jejich domů a kostelů.

Hudson, tehdy již osmašedesátiletý a vyčerpaný, se s Jennie přestěhoval do švýcarských hor, aby si odpočinul. V roce 1904 Jennie zemřela na rakovinu. Hudson, kterému bylo dvaasedmdesát let, se přesto rozhodl pro svou jedenáctou cestu do Číny. Navštěvoval misijní stanice, nemocnice a sirotčince provozované China Inland Mission. Padesát čtyři let po své první návštěvě Číny mohl Hudson vidět ovoce práce – osmnáct tisíc křesťanů a 825 misionářů. Hudson Taylor zemřel v roce 1905.

Shrnutí

Hudson Taylor založil svou službu na naprosté důvěře v Boží vedení. Navzdory mnoha překážkám a tragickým událostem v osobním životě vytrvale sledoval svůj cíl – přinést evangelium do nejdlehlších částí Číny. Jeho odkaz a vliv přetrvávají dodnes, kdy je považován za jednoho z nejvýznamnějších misionářů novodobé historie.

Stanislaw Rucki

kteří roku 1885 přicestovali do Ameriky, byl luterán, stejně jako prezidentův otec Fred Trump. Matka Donalda Trumpa Mary pocházela ze Skotska. Byla presbyteriánka (kalvinistka) a v této tradici vychovala i své děti. Při skládání první prezidentské přísahy roku 2017 Trump použil bibli, kterou mu matka věnovala u příležitosti ukončení výuky v nedělní škole. Prezident byl v dospělosti spíše formálním členem presbyteriánské církve a v říjnu 2000 prohlásil, že se již presbyteriánem necítí, ale považuje se za *ne-denominačního křesťana*. Z duchovních, s nimiž se stýká, má na něj v současnosti zřejmě největší vliv charismatická televangelistka Paula White, dvakrát rozvedená stoupenkyně teologie prosperity. V únoru 2025 ji Trump jmenoval šéfkou Úřadu Bílého domu pro věci víry.

Donald Trump ve svém politickém životě dává důraz na agendu, která je důležitá pro křesťany, zejména z evangelikálního proudu. Většina voličů ale považuje tento důraz za politický kalkul, nikoli za projev vlastního prezidentova duchovního života. Během výzkumu veřejného mínění v loňském roce 68 % dotázaných Američanů uvedlo, že si myslí, že Trump není vůbec nebo není příliš náboženský člověk; za tak nějak náboženského ho označilo 25 % a za velmi náboženského pouze 4 % respondentů.

Daniel Spratek

Religiozita prezidenta Trumpa

Trumpovi předkové z otcovské linie pocházeli z Rýnské Falce, z města Kallstadtu, které bylo konfesně luterské. Prezidentův dědeček Friedrich Trump,

Aktuality ze světa

ČR. V září vyzvalo ministerstvo Náboženskou společnost Svědkové Jehovovi, aby upustila od nezákonného jednání, které se podle ministerstva týká poškozování sociálních vazeb osob a jejich

rodinných příslušníků, zákazu krevní transfúze u nezletilých a utajování některých částí učení. Svědkové Jehovovi se obávají, že výzva ministerstva je prvním krokem procesu, který by mohl vést ke zrušení registrace jejich náboženské společnosti v ČR.

Německo. Frankfurtské archeologické muzeum v prosinci představilo archeologický nález z roku 2018, který představuje nejstarší doklad o existenci křesťanství severně od Itálie. Jedná se o stříbrný svitek, nalezený v hrobě datovaném mezi lety 230–270 po Kr. Na svitku je mj. obrat *Svatý, svatý, svatý*, který byl dosud doložen v křesťanské liturgii až ve 4. století; je na něm také parafráze verše z listu Filipským.

ČR. Dne 13. 12. 2024 zemřel ve věku 96 let českobratrský farář Ludvík Klobása, který v letech 1982–1994 zastával úřad moravskoslezského seniora.

ČR. V pondělí 16. 12. 2024 byla zástupci Ekumenické rady církví, České biskupské konference a Policie České republiky podepsána Dohoda o duchovní službě u Policie České republiky, která reguluje činnost policejních kaplanů.

ČR. Dne 25. 12. 2024 zemřel ve věku 91 let významný český psycholog profesor Pavel Říčan. Byl uznávaným odborníkem v oblasti klinické a vývojové psychologie, psychologie osobnosti a psychologie náboženství. V letech 1998–2014 působil na katedře religionistiky Husitské teologické fakulty UK.

ČR. Dne 1.1.2025 nabyla účinnosti novela zákona o církvích, zavádí spíše drobné změny; jednou z nejvýznamnějších změn je, že církev už nebude ze zákona ručit za závazky osoby, kterou podle zákona o církvích založila.

Vatikán. Papež František jmenoval do čela Dikasteria pro instituty zasvěcené-

ho života a společnosti apoštolského života dosavadní sekretářku této instituce sestru Simonu Brambillu, která je řeholnicí a v minulosti působila jako misionářka v Mosambiku. Poprvé tak v čele dikasteria (papežského *ministerstva*) stala žena.

Skandinávie. V únoru se konalo ve Finsku setkání biskupů konzervativních církevních organizací, které se v severských zemích odštěpily od liberálních církví; přítomen byl také zástupce Luterské církve Missourské synody z USA.

USA. – **Svět.** Novým předsedou organizace *The Gospel Coalition* byl zvolen Mark Vroegop, dosud působící jako pastor v Indianapolis.

Írán. Revoluční soud odsoudil 8. 3. 2025 tři křesťanské konvertity k dlouhým trestům vězení za obvinění související s jejich náboženským přesvědčením a tajnými bohoslužebnými shromážděními. Nejvyšší trest dostala sedmatřicetiletá Narges Nasriová, která byla v době vynesení rozsudku v šestém měsíci těhotenství; byla odpuzena na deset let vězení za *propagandu v rozporu s islámským právem*.

Polsko. Novým biskupem Vratislavské diecéze Evangelicko-augsburské církve v Polsku byl v březnu zvolen Marcin Orawski, farář z Vratislavi, rodák ze Skočova. Patří k liberálním duchovním této církve, ve své farnosti mj. organizoval různé aktivity propagující životní styl LGBT+. Jeho volba svědčí o stále se zrychlující liberalizaci Evangelicko-augsburské církve v Polsku.

Daniel Spratek

Aktuality z KS

Tv Karmel. Od ledna vysílá Tv Karmel pravidelné čtvrtěční pořady, zahrnující rozhovory se zajímavými lidmi a biblická zamyšlení. Archiv pořadů je dostupný na <https://www.youtube.com/@TvKarmel>.

Den seniorů. S velkým zájmem se letos setkal jarní Den seniorů na Karmelu, jež se zúčastnilo 75 seniorů. V program posloužil mj. mužský pěvecký sbor a písničkář Bohuslav Koukol ml.

Středisko Karmel. Od ledna je byt na Karmelu pronajat. Na konci března byl ukončen několikaměsíční nájem kuchyně pro Slezkou diakonii. Ke středisku Karmel byl zakoupen stan, který bude sloužit mj. na XcamPu pro programy pro děti.

Ústřední konference delegátů se uskutečnila 12. 4. 2025; jednalo se o konferenci volební. Tématem konference bylo *Utíkej – Usiluj!*, inspirováno bylo textem z 1Tm 6,9–12 (součástí této pasáže je i verš pro KS na tento rok).

Programy biblických hodin. Programy pro třetí čtvrtletí připravuje tým BŠP a pro čtvrté čtvrtletí místní společnosti z Třince.

Vydavatelská činnost. Letos v létě by měl s podporou KS vyjít český překlad knihy Tima Savagea *Discovering the Good Life*.

Pobyt seniorů na Karmelu. Pobyt je naplánován v termínu 5. – 6. června 2025.

Setkání pod stanem. Na letošní setkání dne 18. 7. 2025 je jako hlavní řečník pozván br. Alois Boháček z Aše.

XcamP 2025. Termín festivalu je naplánován na 19. – 26. 7. 2025. Tématem letošního ročníku je: *Identita – darovaná, ztracená, obnovená*. Službu evangelisty přijal br. Tim Savage, dopolední přednášky prosloví br. Samuel Rusnok. Ve večerních programech vystoupí mj. skupiny Exodus 15, Adonai, Citadela či Spotlight.

Čísla účtů a variabilní symboly. Křesťanské společenství je neziskovou organizací a ve své činnosti je závislé zejmé-



Konference delegátů

na na darech svých členů a příznivců. Nedostává žádné pravidelné příjmy od státu nebo z ústředí SCEAV. Chcete-li finančně podpořit činnost KS, můžete tak učinit zasláním peněz na bankovní účet, přičemž je možné volbou účtu nebo variabilního symbolu konkretizovat účel, na který má být dar použit. Dárci samozřejmě obdrží potvrzení pro daňové účely. Za všechny dary jménem vedení KS děkujeme.

Číslo hlavního účtu: **2902444021/2010**

Variabilní symboly:

- **684011** – Karmel – investice
- **684081** – BŠP
- **684091** – Vydavatelská činnost
- **123** – Pomoc pro ukrajinské běžence
- **12345** – výkup nevolníků v Pákistánu
- **85000** – bez konkrétního určení (na aktuální potřeby)

Číslo účtu střediska Lípa:

2100149274/2010

Číslo účtu festivalu XcamP:

1725267399/0800

Číslo účtu projektu Srdce pro Afriku:

1147004/2060

Číslo účtu misijních aktivit v Mongolsku:

2501430913/2010

Číslo účtu Šance podaná ruka:

2501321530/2010

Číslo Odboru mládeže (centrální akce a školení dorostu a mládeže):

2301751368/2010

Některé akce plánované na rok 2025

- 20. 4. Velikonoční setkání
- 17. 5. Centrální setkání manželských párů Karmel
- 5. – 6. 6. Pobyt seniorů na Karmelu
- 13. 6. Setkání Devítky a Dvacítky s manželkami
- 6. – 13. 7. Evangelizační týden Dziegiełlow
- 18. 7. Setkání pod stanem

19. – 26. 7. XcamP

1. – 6. 9. Pobyt seniorů Lípa

28. 9. Výročí Karmelu

3. – 5. 10. Konference Resolved

11. 10. Den seniorů Karmel

2. 11. Festival pěveckých sborů

22. 11. Centrální setkání manželských párů Karmel

29. 11. Konference KS

26. 12. Štěpánské setkání

Daniel Spratek

Křesťanská televize Karmel – Šíříme radostnou zvěst

Před nějakým časem nás Zbyšek Niemiec upozornil na to, že v polském Lublinu vysílá křesťanská televize. Tato myšlenka nás inspirovala k modlitbám s prosbou, aby i u nás mohl vzniknout podobný projekt.

Pán Ježíš po svém zmrtvýchvstání řekl: *Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...* (Mt 28,18–19)

Nést zprávu o Boží lásce – že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl věčný život – je nesmírně důležité. Tato zvěst není určena jen nám, ale i pro celou další generaci, dokud nám Pán dává čas milosti.

Oslovili jsme absolventy Biblické školy Timoteus i další bratry a sestry s nabídkou podílet se na přípravě vysílání internetové televize. Ti, kteří se rozhodli zapojit do této evangelizační služby, vytvořili tým TV Karmel. Díky Boží milosti dnes vysíláme pravidelně **každý čtvrtek v 18.00 hodin** na Youtube, kde máme vytvořený kanál KarmelTv (<https://www.youtube.com/@TvKarmel>).

Cíle TV Karmel:

- Šířit živé Boží slovo pro každého.
- Sdílet svědectví lidí o tom, co Pán Ježíš učinil a činí v jejich životech.
- Nabízet duchovní poradenství těm, kteří hledají cestu k Pánu Ježíši.

Prosíme vás o modlitby, aby si Pán Ježíš tuto službu použil k duchovnímu probuzení, ke své cti a slávě.

TV Karmel – Televize, která přináší světlo evangelia do vašich domovů!

*Za tým TV Karmel
Milan Pecka*

Povodeň

Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před něho shromážděny všechny národy. (...) Král odpoví a řekne jim: „Amen, pravím vám, cokoliiv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili. (Mt 25,31–32.40)

V roce 2024 velká zářijová povodeň zasáhla mnohá místa na Slezsku. Dne 14. 9. 2024 se obec Zátor v podhůří Jeseníků na Bruntálsku s téměř 1 200 obyvateli ocitla v nejhorší přírodní katastrofě za poslední roky. Hladina řeky Opavy se zvedla místy až o tři metry. Sto domácností bylo odříznuto od okolního světa. Některé domy byly zatopeny až po střechu. Šedesáti rodinám, které se nestačily evakuovat, nezbylo nic jiného než vylézt na půdu domů. Zachránit se podařilo jen 40 z nich, ostatní tam museli přečkat 4 dny, než se k nim mohli záchranáři dostat, protože byl tak silný, život ohrožující proud vody a bahna. Zachránit před velkou vodou se jim podařilo jen vlastní životy. Místní obyvatelé přišli o své do-

movy, o majetek i základní potřeby. Pět domů povodeň poškodila natolik, že je už není možné opravit.

Voda je pryč, po ní zůstala jen spoušť. Měsíce po záplavách se místní obyvatelé snaží vrátit k běžnému životu. Svě nemovitosti zvelebovali celá desetiletí a teď stále usilovně odstraňují následky povodně. Tato informace nás velice zasáhla.

Z Boží milosti se na postižené vybrala částka 17 000 Kč na biblické hodině Albrechticích, kde byli i hosté ze Smilovic, 3 000 Kč darovali anonymní dárci a 20 000 Kč poskytlo z pokladny Místní společenství KS Albrechtice.

Týden před Vánocemi jsme se spolu s bratrem Petrem W. mohli setkat na obecním úřadě Zátor u paní starostky se třemi důchodci. Jejich domy byly zaplaveny vodou a bahnem do výše 70 cm a vše bylo zničeno, podařilo se zachránit jen oblečení a malé věci, které stačili vynést na půdu. Bydlí u známých, jelikož jejich domy se vysušují, což bude stát nemalé peníze na energii, a pak se musí dát nové omítky, podlahy, nábytek atd. Bude to trvat ještě dlouho.

Na obci jsme jim mohli odevzdat finanční dar a knihu *Nevzdávej to!* Takových rodin je několik, důchodci, vdovy, mladé rodiny, kteří nedostali od státu nic. Některým bychom chtěli pomoc.

I vy můžete být součástí této pomoci a přispět na účet KS Albrechtice, číslo účtu je 2100495150/2010. Do zprávy pro příjemce uveďte: Povodeň 2024, své jméno a adresu. Jménem obdarovaných děkujeme.

Konečně vás, bratří, prosíme a napomínáme v Pánu Ježíši, (...) žijte tak, abyste se líbili Bohu. (1Te 4,1)

Cokoli děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu, s vědomím, že

jako odměnu dostanete podíl na jeho království. Váš Pán je Kristus, jemu sloužíte. (Ko 3,23–24)

Václav Hrachovec

100 let od narození bratra Gustawa Hławiczky

Dne 27. prosince 2024 uplynulo sto let od narození bratra Gustawa Hławiczky, prvního předsedy Křesťanského společenství po jeho znovuustavení jako občanského sdružení po pádu komunistického režimu v Československu.

Gustaw Hławiczka se narodil jako páté a poslední z dětí Katarzyny a Karola Hławiczkových ve Svibici u Českého Těšína. Celá rodina pocházela z Dzięgielowa, on jediný se narodil už v Československu. V domě, odkud pocházela jeho matka, se konaly biblické hodiny, kde často sloužil slovem jeho dědeček. Oba rodiče Gustawa Hławiczky byli hluboce věřícími lidmi a svoji víru předávali svým dětem. On sám uvěřil po smrti svého bratra Władysława během druhé světové války v německém Křesťanském společenství, které velmi aktivně pracovalo v západní části Těšína.

Sám o svém obrácení později napsal: „V roce 1941 prožívala naše rodina velkou tragédií. Zahynul můj bratr, kterého jsem ze všech svých sourozenců nejvíce miloval. Velmi těžce jsem prožíval tuto ránu. Hledal jsem potěšení, hledal jsem odpovědi na mé nekončící se otázky. Kázání pastora sboru, který jsem navštěvoval, bohužel nepronikala do mého srdce. Jeho promluvy byly možná oděny do překrásných slov, ale nebyly schopny utiřit můj bol. Tehdy jsem byl pozván dvěma dívkami na shromáždě-

ní Křesťanského společenství. (Jednou z nich byla Milka Teperová, dnes již nežijící blahé paměti sestra Danysiová.) Tady jsem konečně uslyšel slova, která moje utrápená duše tak velice potřebovala. Zde jsem pod vlivem svědectví, která ukazovala na Ježíše, a ve společenství bratří a sester, kteří mě zahrnovali neobvyklou láskou, začal poznávat velikost Boží milosti. Poznávání Pána Ježíše a setkání s Ním bylo mou stále větší touhou. V roce 1943 zorganizovalo Společenství celotýdenní evangelizaci. Tehdy jsem už osm měsíců nepracoval, protože jsem byl těžce nemocný. Ale měl jsem ještě tolik sil, abych se mohl účastnit všech setkání. Na konci každé evangelizace evangelista vyzýval k odevzdání se Pánu Ježíši. Ty, kteří to chtěli udělat, vyzýval, aby povstali a hlasitě prohlásili: „Já chci!“ Poslední den evangelizace po dlouhých vnitřních zápasech mi dal Pán Bůh tu milost, že jsem mohl vstát ze svého místa a vyznat: „Já chci!“ A tak jsem odevzdal svůj život Spasiteli.“

V Křesťanském společenství se seznámil s Annou Heczkovou (1923–1999), s níž v roce 1949 uzavřel sňatek. Měli jednoho syna Gustava.

V padesátých letech spolupracoval se sestrou Gawlasovou, která se svou sestrou vedla nedělní besídku v českotěšínském sboru Na Nivách. Gustaw Hławiczka učil děti nové písně a hrál doprovod k písním, ale také vyučoval děti. Po několikaleté práci v besídce mu místní pastor zakázal se angažovat v práci s dětmi.

V tomto období se Gustaw Hławiczka setkal a blíže seznámil s pastorem Vladislavem Santariusem, a tak začala jejich dlouholetá úzká spolupráce v misijním hnutí. Začalo to prací ve sboru ve Stonavě, kde tehdy pastor Santarius působil a kde svěřil br. Hławiczkově vedení smíše-

ného pěveckého sboru. Tím začala jeho celoživotní služba pro smíšené pěvecké sbory, dirigování a pěstování duchovní hudby v misijním hnutí. V pozdější době se jeho duchovním domovem stal sbor v Třanovicích a začala jeho letitá práce s mužským pěveckým sborem (od jeho založení v roce 1966), smíšeným pěveckým sborem a v misijní práci. V té době byl řadu let také dirigentem smíšeného pěveckého sboru v Komorní Lhotce a měl tam také *přidělenou* jednu neděli, kdy se sdílel se Slovem Božím na biblických hodinách.

Na nelehké počátky své služby při dirigování vzpomenu později sám těmito slovy: „Byla to Boží milost, že jsem se svými omezenými schopnostmi mohl posloužit čtyřem pěveckým sborům. Vzpomínám s vděčností na první sbor – spíše sboreček – ve kterém jsem byl obzvláště odkázán na Boží milost. Měl jenom dva mužské hlasy, jeden tenor a jeden bas. Byly to velmi nejisté hlasy. Když jsem pomáhal tenorovi, přestal zpívat bas, když jsem pomáhal basu, ztratil se tenor. O jednom z nich jsem byl přesvědčen, že nikdy nezaspívá. Jak jsem byl udiven a rozradostněn, když jsem ho po letech slyšel zpívat duet se svou ženou. Byla to Boží milost.“

Bratr Gustaw Hławiczka pro pěvecké sbory také překládal z němčiny písně a aranžoval je. Písně pak byly vydávány v samizdatu bratrem Karolem Wałachem z Tyry.

Byl zakládajícím členem smyčcového souboru, kde hrál mnoho let na violoncello a pak na violu. I zde pomáhal s rozepisováním not či úpravou not pro podmínky souboru.

Bratr Gustaw Hławiczka vydával dobré svědectví o své křesťanské víře i na svém pracovišti. Pracoval jako zámečník nejpr-



Gustaw Hławiczka, Smilovice 2005

ve v třineckých železárnách a následně v těšínské tiskárně. Byl velmi pracovitý, dbal na efektivitu práce i na estetickou úroveň pracovního prostředí. Kariérní postup mu však byl odepřen kvůli jeho víře v Krista.

Po sametové revoluci byl vedoucím misijního hnutí v Třanovicích. V letech 1990–1998 vedl celé Křesťanské společenství. V této době se významně zasloužil o výstavbu střediska Karmel ve Smilovicích. Zaangažoval se také do mezinárodní spolupráce evropských vnitromisijních probuzeneckých hnutí v rámci platformy EURIM; roku 1997 zorganizoval setkání EURIM v Komorní Lhotce.

Často se sdílel se svými duchovními proslovy na biblických hodinách v různých sborech a přednáškami na dorostech, mládežích, stanováních apod. (Písemné podklady pro jeho proslovy jsou v současnosti uloženy v Archivu SCEAV.)

Pán si jej k sobě povolal dne 7. prosince 2007.

Daniel Spratek

Summit vedoucích v církvích na téma duševního zdraví

Na přelomu ledna a února 2025 se v Brně konala mezidenominační vzdělávací akce pro vedoucí církví: SUMMIT 2025. Tu, spolu s odbory mládeže, připravila Křesťanská akademie mladých. Já jsem měl tu čest být v našem čtyřčlenném týmu oldřichovického sboru a rád bych vám přiblížil, jak to vypadalo a čím mě toto setkání oslovilo. Na úvod mi přijde užitečné popsat velikost samotné akce. V kongresovém hotelu v Brně se totiž od čtvrtka do neděle objevilo více jak 600 pastorů, vedoucích církví, vedoucích mládeží apod. ze 14 různých denominací. Já osobně tolik denominací ani neznám, takže možná i proto bylo pro mě velkým povzbuzením, že jsme se takto všichni setkali se společným cílem. To abychom se v něčem vzdělali a spojili

se v práci na Božím díle. Nyní tedy k hlavnímu tématu. Summit byl zaměřen na oblast duševního zdraví. Asi nepřekvapí, že jako psychologa mě to zaujalo a také potěšilo. Je dobré brát ohled na to, že i v rámci církve, v našich sborech, na našich mládežích či dorostech, se přirozeně mnozí potýkají s těžkými životními situacemi, psychickými potížemi, krizí či duševním onemocněním. Někdy jen přechodně, někdy dlouhodobě.

A teď k samotnému průběhu. Ráno jsme vždy zahájili slovem Božím a chválami. Dále se v dopoledním programu všichni účastníci vzdělávali v oblasti doprovázení, pastorační práce a vedení lidí k Bohu. K tomu se učili efektivně využívat základy krizové intervence, jak neradit, ale naslouchat, jak pomáhat člověku ohroženému sebevražednými myšlenkami nebo sklony k sebepoškozování. Semináře pro pokročilejší se zaměřily



Foto: Jan Fojčík

na lidskou osobnost a na to jak pomáhat lidem, kteří například mají oslabený vztah k realitě, kteří si s sebou nesou značná vnitřní zranění, nebo mají silnější sklony k pocitům viny a nejistoty. Mezi lektory byli křesťanští psychologové se značnými zkušenostmi v této oblasti. Dva devadesátiminutové bloky byly tedy vždy naplněny přínosnými a někdy i dosti náročnými tématy. Po obědě následovaly ještě mnohé další semináře. Z různých témat bych zmínil například: práce s úzkostí, poruchy příjmu potravy, závislost, pornografie, sexuální identita, trauma, deprese, jak se vyrovnat s důsledky rozvodu rodičů a další. Všechny ty náročné věci, které bychom rádi nemuseli řešit, jsou součástí naší společnosti, našich životů i sborů. V některých situacích je opravdu přínosné znát praktické postupy jak se zachovat a vědět, kde najít odbornou pomoc. Přitom všem je však důležité zmínit, že Summit nebylo ponuré místo, kde jsme všechna tato témata těžce nesli. Naopak, bylo to místo vyplněné Boží přítomností, odhodláním, láskou k lidem, touhou přiblížit se Bohu a pomáhat ostatním na cestě k němu. Nad odbornými poznatky z úst řečníků zvučně znělo slovo Boží, svědectví víry, slova povzbuzení, společné modlitby. Večery jsme společně uzavírali chválami a poté dlouhými rozhovory. Myslím, že tento summit hezky ukázal, jak může sehrát obor psychologie pozitivní roli na Božím díle.

Na závěr ještě zmíním, že po celou dobu měli účastníci ještě také možnost využít podpory týmu modlitebníků a také poradců. Připomínám, že většina zúčastněných byla jednoznačně více zvyklá sloužit a pomáhat druhým, než pomoc a podporu přijímat. Nicméně je důležité pečovat také o ty, kteří jsou ve

vedoucích pozicích, podporovat ty, kteří se věnují vedení a pastorační práci, kteří se věnují službě jakéhokoliv druhu. Část příspěvků byla věnována také tomu, jak pomáhat a nevyhořet, jak pečovat i o sebe, jak přistupovat k sabatu apod. Já, a věřím že i většina čtenářů, máme privilegium se pravidelně setkávat s mnohými lidmi, kteří mají srdce na dlani, jsou velmi aktivní ve službě, obětaví, pracovití. Chtěl bych jim na závěr tímto poděkovat a také vzkázat, ať myslí i na sebe a nebojí se chránit před vyčerpáním. Myslím, že myslet takto na sebe není nic špatného. Bůh na nás s láskou myslí neustále, tak proč to dělat jinak.

Janusz Sikora

Výpisky odjinud

Naše modlitby a modlitba Páně

Je to smutné, ale pro mnohé z nás se modlitba scvrkla do podoby plánu, jak Boha žádat o různé věci. Stal se z ní duchovní prostor, kde Boha žádáme, aby se nám podepsal pod náš osobní seznam přání. (...) Přemýšlejme ale chvíli o modlitbě Páně. Vůbec se nepodobá tomu, co jsem právě popsal. Je to modlitba uctívání a podřízení se. (...) V této modlitbě je více chvály a podřízování se Bohu než proseb. Její prosby navíc nejsou zasazeny do kontextu touhy po vlastní slávě, ale do kontextu podřízení se Bohu a uctívání.

(Paul D. Tripp: *Nová milost pro každé ráno*. Kroměříž 2023, [2. 4.]

Zákaz sňatků mezi příbuznými a jeho vliv na vývoj západní společnosti

Velkou roli při formování dnešní

západní společnosti hrálo křesťanství a jeho usilovný boj za reformu manželství. Postupně tak prosadilo zákaz mnohoženství, sňatků z pohany, ale právě i mezi příbuznými. Nešlo jen o svazky mezi blízkými příbuznými, ale i těmi mnoho generací dozadu, někdy jen čtyři, častěji šest nebo sedm. V jednom případě církev zakázala sňatky mezi všemi lidmi, kteří jsou nějak příbuzní, „kam až paměť sahá“. Tyto snahy spolu (...) s důrazem na nedomluvené sňatky z lásky vedly na Západě k rozbití klanové společnosti. To se ukázalo jako naprosto zásadní pro budoucí rozvoj. Příbuzenské svazky mají tu výhodu, že udržují jmění a moc v rodině, nemusí se o ně dělit s nově příchozími. Lidé pak mají ale tendenci důvěřovat své rodině či klanu a působit spíše v jejich prospěch než ve prospěch širší společnosti. Eliminace klanů naučila západany důvěřovat i lidem, kteří nejsou z jejich rodiny. Vedla k růstu individualismu a nonkonformismu. Také to pomohlo vzniku organizací, které nebyly založené na příbuzenských svazcích, jako jsou cechy, univerzity, samosprávná města a podobně. Zjednodušeně řečeno církevní tažení proti příbuzenským svazkům položilo základy prosperity, ve které Západ překonal civilizace, které ho předtím překonávaly, ale tato omezení nikdy nezavedly – jako třeba muslimský svět.

(Ondřej Šmigol: Proč si nebrat svého (muslimského) bratrance, Echo24.cz [16. 12. 2024])

Bývalá ústavní soudkyně Eliška Wagnerová (†2025) o evangelické filozofce Boženě Komárkové (†1997)

Na německé univerzitě jsem chodila do kurzu veřejného práva, ale hlavně se

mi už tehdy dostala do ruky publikace evangelické filozofky a brněnské rodačky Boženy Komárkové „Původ a význam lidských práv“, kterou vydalo švýcarské exilové nakladatelství Konfrontace. A tato kniha, kterou paní Komárková napsala v roce 1948, na mě udělala opravdu obrovský dojem. Navíc jsem si uvědomila onu hrůzu dějinného zvratu v únoru 1948 – jak skvostná díla, podobná právě tomuto, mohla jinak v této zemi vzniknout! Jak zločinně bylo i mé generaci odepřeno se s takovými myšlenkami kontinuálně seznamovat, přirozeně v nich vyrůstat – kromě té absolutní menšiny, která se k nim dostala za cenu velkého rizika v samizdatové podobě. (...) Božena Komárková mi otevřela úplně novou dimenzi nahlížení na zákonné právo prizmatem lidských práv coby úplného základu a absolutního respektu. Navíc jsem v tehdejších západním Německu viděla na vlastní oči, že se na právo tak opravdu nahlíží. A fascinovalo mne, že paní profesorka myslela takto moderně už v roce 1948, kdy se Němci k podobnému pojetí práva teprve těžce propracovávali.

(Jana Soukupová: Soudkyně: Ze západního způsobu života jsme si vydobli hlavně bulvár, www.idnes.cz, [1. března 2008])

Role židů ve vědě

Je nápadné, že se Židé proslavili svým neobyčejným vkladem lidskému modernímu poznání teprve v 19. století. (...) Mezi nositeli Nobelovy ceny za vědu je 20 procent Židů, ačkoli představují jen 2 promile světové populace. (...) Doroku 1800 byl židovský příspěvek vědě minimální. (...) Od 16. do 18. století neměl judaismus na rozkvět vědecké revoluce téměř žádný vliv – výjimkou je zde Spinoza, který byl pro své názory vyhoštěn ze židovské obce. V době

vzniku moderní fyziky, chemie, biologie a společenských věd v těchto oborech žádní významní Židé nefigurují. Nevíme, čím se zabývali Einsteinovi předci v době Galilea a Newtona, je ale víc než pravděpodobné, že měli větší zájem o talmud než o studium fyzikálních vlastností světla. Velká změna nastala až během 19. a 20. století, kdy pod vlivem sekularizace a židovského osvícenství mnozí židé přijali světonázor a životní styl svých nežidovských sousedů. (...) Židovští učenci si nepochybně přinesli z ghatt a štetlů důležité kulturní dědictví. Za jejich nebyvalým úspěchem stála tradice, jež považovala vzdělání za nejvyšší hodnotu.

(Yuval Noah Harari: 21 lekcí pro 21. století. Voznice 2019, s. 214-215.)

Úpadek nového ateismu a obnova zájmu o křesťanství

Rada komentářů se shoduje, že dnes zažíváme jakýsi fázový posun či změnu paradigmatu. Někteří dokonce hovoří o kyvadlu, které dosáhlo jednoho vrcholu a začíná se vracet zpět. (...) Vypadá to, že nedlouhý okamžik nového ateismu ustoupil obnovenému zájmu o Boha a stálému proudu vysoce postavených ateistických zběhů. Mezinámé příklady patří pokračující „zápas s Bohem“ Jordana Petersona a Richarda Dawkins, který se s lítostí uchýlil k termínu „kulturní křesťan“. Existují však i další. Ayaan Hirsi Ali, kdysi členka skupiny nových ateistů, ohromila své nevěřící kolegy v roce 2023 oznámením, že se stala křesťankou. Pokusy Richarda Dawkinse přesvědčit ji o opaku selhaly. Její manžel, historik Niall Ferguson, ji Ioni následoval, označil se za „odpadlého ateistu“, nechal se pokřtít a vstoupil do anglikánské církve. Hirsi Aliová a Ferguson nechali pokřtít i své děti. (...) Kulturní posuny často začínají u intelektuálních vrstev. Nesporné je, že jsme

ušli dlouhou cestu od téměř všeobecného protikřesťanského posměchu před několika málo lety. Kdysi bylo cool křesťanství hanět. Ted' už ne. Ateismus byl zvažován na vahách a shledán jako velmi nedostatečný – a to způsobilo, že mnoho lidí hledá něco jiného. A podobné zprávy se ozývají i z Británie a Austrálie... Existuje i několik dalších povzbudivých znamení. Prodej biblí v Americe vzrostl v roce 2024 o 22%, přičemž mnozí tento nárůst přičítají zvýšené sociální úzkosti a „touze po smyslu“. Kromě toho jsme svědky obratu dlouhodobého trendu – mladí muži nyní navštěvují kostely ve větším počtu než ženy. Pozitivní zpráva má i svůj rub, mnozí upozorňují, že tento trend může způsobit rozvrat zaběhlých způsobu příliš feminizovaných církví, což se ovšem, dodávám já, může ukázat opět spíše jako pozitivní zpráva.

(David Floryk: Prochází Západem „změna vibrací“? www.konzervativninoviny.cz, [10. 3. 2025])

Nevěřící lidé, Bůh a pokrytečtí křesťané

Lidé si musí uvědomit, že pokud je křesťanství pravdivé, křesťanský Bůh si zaslouží, aby byl uctíván bez ohledu na to, kolik špatných věcí křesťané udělali. (...) Kdybyste přestali své rodiče milovat kvůli pokrytectví svého bratra, nedávalo by to smysl. Vaši rodiče si stále zaslouží být milováni bez ohledu na to, jak pokrytecky je váš sourozenec. Pokud Bůh existuje, zaslouží si, abychom ho milovali a uctívali, bez ohledu na pokrytectví ostatních křesťanů.

(Eva Macková – Peter Kupisz: Svět potřebuje slyšet pravdu. Časopis Brána online, portal.cb.cz, 6. 11. 2024)

Daniel Spratek

Projekt pravda

„Nikdy nenechte pravdu, aby vám zkažila dobrý příběh,“ řekne guru českého politického marketingu. Není to vůbec ojedinělý názor. Pravda údajně nesmí bránit ve vytvoření zajímavého příběhu. Skutečnost nemá z hlediska vyvolání žádoucích emocí žádnou zásadní hodnotu. S výjimkou situací, kdy slouží našim cílům. Jinak na ni klidně zapomeňte. Cynické, ale maximálně pravdivé. V mediálním prostoru jde o to, abychom se ztotožnili s příběhem, který nám servírují. Co na tom, že je vycucaný z prstu? To, že skutečnost byla a je jiná? Koho to zajímá? Objevil se dokonce pojem postpravda (anglicky *posttruth*), který označuje situaci, kdy při vytváření představy o realitě převažují emoce nad ověřenými fakty.

Poprvé jsem se s takovým postmoderním pojetím pravdy setkal před lety. Po mém svědectví o Ježíši můj kamarád řekl: „Fajn. Já mám zase tohle.“ A vyprávěl mi o své víře v mimozemské civilizace. Neoponoval. Nediskvalifikoval moje přesvědčení. V podstatě souzněl se mnou a řekl: „OK, ty máš tuhle a já zase tuhle - jinou pravdu.“ Známe to okřídlené úsloví: Každý přece má svoji pravdu. Opravdu je to tak?

Vlastně ani pravdu nelze nikomu vnucovat. Třeba se nám dostane napomenutí: „Ty si měj svoji pravdu a já mám svoji.“ Kde jsou ty časy, kdy se pravdy vzájemně vylučovaly? Nebylo možné mít pravdu komunismu, respektive mar-

xismu leninismu a pravdu křesťanství zároveň. Teď je možné leccos.

Pravda je neskutečně důležitá věc. Bible ji považuje za klíčovou. „Co je to pravda?“ zeptá se Pilát. Pravda je jedním z klíčových pojmů Nového zákona. Žít v pravdě je něco, o co jde Pánu Ježíši i pisatelům jednotlivých částí Nového zákona. Nevystačíme si s tvrzením, že každý má nějakou pravdu. Pravda je totiž v Kristu Ježíši. Pravda je Ježíš.

Pokud řekne o sobě, že je pravdou, tak to něco konkrétního znamená. Pokud navíc řekne: „Poznáte pravdu a ta vás učiní svobodnými“, pak to má konkrétní důsledky. Pravda je navíc neoddelitelně spojena s láskou.

Dietrich Bonhoeffer řekl: „Lež je ničivý a nepřátelský vztah ke skutečnosti, která je v Bohu; a kdo říká pravdu cynicky, lže.“ Pravda je neoddelitelná od lásky. Pokud řekneme svoji pravdu bez lásky, je to prostě lež.

Někdy si lidé řeknou: „O nic nejde. Jsou to jen slova.“ Opravdu?

Na konci knihy Janova Zjevení jsou charakteristické vlastnosti těch, kteří se do nebeského království nedostanou. Seznam je na všech těchto třech místech částečně obměněn. Ale jedno se opakuje: Peklo, odloučenost od Boha, je výsledkem lži, života ve lži.

Pravda a potažmo lež není něco, co by mělo být vnímáno lehkově. Už proto, že Satan je nazýván lhářem a otcem lži, a naopak Ježíš Kristus je ztotožňován s pravdou. On je Pravdou.

Zbyšek Kaleta

Časopis „Idea“ je určen pro vnitřní potřebu

Křesťanského Společenství–Společnosti Chrześcijańskiej při SCEAV.

Redakční rada: Milan Pecka, Jan Rucki, Štěpán Rucki, Stanisław Rucki, Urszula Szymeczek,

Daniel Spratek, Zbyšek Kaleta, Lukáš Borski, Martin Tomala, Lenka Tomalová,

Ruben Kaczmarczyk a Michał Mazur.

email: casopisidea@email.cz

viz také webová stránka: <http://www.ks-sch.cz/idea>

Den seniorů, Karmel 29.3.2025





Jsme věřící křesťané a chceme
přinášet pohled do každodenního
života z jiné perspektivy.

KAŽDÝ ČTVRTEK v 18 HODIN

YouTube kanál: KarmelTv

**KONTAKTUJTE
NÁS**

Email: 1tvkarmel@gmail.com
Facebook: TV Karmel
Instagram: [tv.karmel](https://www.instagram.com/tv.karmel)
Spotify: TV Karmel



QR Platba

Můžete nás finančně podpořit:

Číslo účtu: 2902444021/2010

Variabilní symbol: 124